

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนโยบายการศึกษาของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้พ.ศ. 2540 – 2550 เป็นการศึกษาประเมินนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐที่มีพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ปัจจุบัน โดยประเมินนโยบายการจัดการศึกษาที่มีผลต่อท้องถิ่น และแนวทางในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมต่อท้องถิ่นในอนาคต การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.) ปัจจัยที่มีผลต่อนโยบายพัฒนาการศึกษาของรัฐบาลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2.) ศึกษานโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่มีต่อสังคมท้องถิ่นภาคใต้ในลักษณะการจัดการศึกษาเพื่อชุมชนภาคใต้ 3.) ผลจากนโยบายการศึกษาของรัฐตามพระราชบัญญัติการศึกษาชาติพุทธศักราช 2542 จนปัจจุบันในเชิงการจัดการศึกษาเพื่อชุมชนท้องถิ่น และ 4.) ประมวลแนวทางการจัดการศึกษาภาคนโยบายสำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันและอนาคต

ผลการวิจัยพบว่า 1.) ด้านปัจจัยที่มีผลต่อนโยบายพัฒนาการศึกษาของรัฐในชายแดนภาคใต้ที่ส่งผลการกำหนดนโยบายการศึกษา คือ ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์ ปัจจัยด้านความมั่นคง ปัจจัยด้านการศาสนาและวัฒนธรรมและปัจจัยด้านปัญหาการบริหารราชการ ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิรูป การศึกษาต้องคำนึงปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการดำเนินการศึกษาในพื้นที่อย่างสัมฤทธิ์ผลได้ในอนาคต 2.) ด้านนโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่มีต่อสังคมท้องถิ่นภาคใต้ในลักษณะการจัดการศึกษาเพื่อชุมชนภาคใต้พบว่า การจัดการศึกษาที่ผ่านมารัฐเน้นการจัดการศึกษาจากนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้งฉบับพ.ศ. 2542 – 2545 นับเป็นนโยบายที่มุ่งหวังการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ สำหรับในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ได้มีการสร้างยุทธศาสตร์การศึกษาที่เป็นไปตามแนวพระราชบัญญัติดังกล่าว และนำมาสร้างนโยบายที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในท้องถิ่นยิ่งขึ้น 3.) ด้านผลค่านโยบายการศึกษาของรัฐพบว่า รัฐได้ประสบผลสำเร็จส่วนหนึ่งคือ ด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาแต่ยังต้องสร้างกรอบการดำเนินการให้เข้ากับสถานการณ์ท้องถิ่น รวมทั้งการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริหารการศึกษา หลักสูตรการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรที่นับว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการจัดการศึกษาชายแดนใต้ให้ชัดเจนมากขึ้น และ 4.) ด้านประมวลแนวทางการจัดการศึกษาภาคนโยบายสำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันและอนาคตพบว่า รัฐควรมีนโยบายการสร้างยุทธศาสตร์ใหม่ที่สามารถพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นในลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาทุกมิติของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง บนพื้นฐานสันติวิธี การเรียนรู้เพื่อเข้าใจการดำรงอยู่ของประชาคมทุกระดับท้องถิ่นระดับประเทศและมีมิติของการดำรงอยู่ในสังคมนานาชาติได้อย่างสันติและพัฒนา

Abstract

This research about the educational policy of the government in the southern border provinces during B.E.2540 – 2550 was to assess the present educational management policy, the effect to the local area and the suitable resolution for the educational management for the local people in the future. The objectives of this research were to 1.) Study the factors affecting to the educational development policy of the government in the southern border provinces. 2.) Study the government's educational policy effecting to the social factors which affected to the educational development policy in the aspect of the educational management for the southern community 3.) Study the result of the government's educational policy following the National Education Act B.E.2542 to present time about the educational management for the local community and 4.) Compile the resolution for the educational management policy in the southern border provinces at the present time and in the future.

The results found that 1.) The factors effecting to the educational development policy of the government in the southern border and the educational policy formulation were the historical factor, the security factor, the religious and cultural factor as well as the government administration problems. Therefore, the educational management leading to the education reform must consider such basic factors to be concordant with the effective educational management in the local area in the future. 2.) During the past educational management, the government focused on the educational management following the National Education Act B.E.2542 - 2545 which was the policy to promote the educational opportunity for the people, both at the local and national level. Moreover, to the southern border, there were the educational strategies following such Act to create the more suitable policy for the local conditions. 3.) To the result of the government's educational policy, it found that the government was successful with the educational opportunity expansion but it still needed to define the operational frame to be consonant with the local situations including the efficiency improvement of the educational administrative system, the curriculum and the personnel development which were the important strategies for the educational management in the southern border. 4.) The government should issue the policy to create new strategies to develop the local education suitable for the social and cultural context as well as the social, economic and political development based on the peaceful means of learning to calmly understand the existence of the community's people at the local, national and international level.